Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԻՆԳՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» Ապահովագրական ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնվել է 1997թ. սեպտեմբերի 2-ին «Էֆես» ԱՓԲԸ անվանմամբ և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 02.09.1997թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N0014 արտոնագրային համարով: 2003թ. դեկտեմբերին Ընկերությունը վերանվանվել է «ԻՆԳՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԱՓԲԸ: 28.03.2008թ. Ընկերությունը վերալիցենզավորվել է N0005 արտոնագրային համարով:

Ընկերությունը զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Ընկերության կողմից կնքվող ապահովագրական պայմանագրերի հիմնական տեսակներն են՝ դժբախտ պատահարներից, առողջության, ցամաքային տրանսպորտի, փոխադրվող գույքի, հրդեհից և բնական աղետներից, ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ֆինանսական վնասների, ընդանուր պատասխանատվության, արտասահման մեկնողներին աջակցության ապահովագրությունը: Բացի այդ Ընկերությունը իրականացնում է օդանավերի և ջրային փոխադրամիջոցների, ինչպես նաև դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն: 2010թ.-ից Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող բյուրոյի անդամ և 2010թ. հոկտեմբերից կնքում է ԱՊՊԱ պայմանագրեր:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը և 3 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ 0010, ՀՀ, ք. Երևան, Հանրապետության 51,53 տարածք 47,48,50:

2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:
ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Ընկերության տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

3. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

3.2. Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող` իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները` պատմական արժեքով բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված գումարով:

3.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ` ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով` հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2014թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

ՀՀՄՍ 32 (Փոփոխություն), Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները ներառում են կիրառման ուղեցույց ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման համար ՀՀՄՍ 32-ի չափանիշների կիրառման ընթացքում անհամապատասխանությունների վերաբերյալ հետևյալ երկու բնագավառներում.

«Տվյալ պահին ունի հաշվանցման իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» դրույթի իմաստը`. փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվանցման իրավունքը պետք է իրավաբանորեն ամրագրված լինի կազմակերպության բնականոն գործունեության ընթացքում, կազմակերպության և բոլոր մնացած կողմերի անվճարունակության և սնանկացման դեպքում, և այդ իրավունքը պետք է առկա լինի բոլոր կողմերի համար:

Քանի որ գործնականում ՀՀՄՍ 32-ում առկա «միաժամանակյա մարման» մեկնաբանության գործնական կիրառման մեջ առկա էր բազմազանություն, ուստի ՀՀՄՍԽ-ն պարզաբանեց զուտ մարման սկզբունքը և ներառեց համախառն մարման համակարգի օրինակ` ՀՀՄՍ 32-ի զուտ մարման չափանիշին բավարարող բնութագրիչներով:
Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց` համաձայն իրենց անցումային դրույթների: Քանի որ Ընկերությունը ներկայումս իր ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորություններից որևէ մեկը չի ներկայացրել զուտ հիմունքով կիրառելով ՀՀՄՍ 32-ի դրույթները, այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունեցել ներկայացված բոլոր ժամանակների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ 36 (Փոփոխություն), Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով փոխհատուցվող գումարների բացահայտումնե

Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ Ընկերությունը պետք է բացահայտի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը (կամ` դրամական միջոցների գեներացման ակտիվի կամ ակտիվների խմբի) ամեն անգամ, երբ արժեզրկման ծախսը ճանաչվում է կամ հակադարձվում ժամանակահատվածի ընթացքում: Բացի այդ, նրանք ներկայացնում են որոշ նոր բացահայտումներ, որոնք պետք է կատարվեն, երբ արժեզրկված ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է իրական արժեքի վրա` հանած օտարման ծախսերը, այդ թվում`

- իրական արժեքի չափման վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություն, ներառյալ իրական արժեքի հիերարխիայի կիրառելի մակարդակը, և յուրաքանչյուր գնահատման մեթոդների նկարագրությունը և կատարված հիմնական ենթադրությունները,
- կիրառված զեղչման դրույքները, երբ օտարման ծախսերը հանած իրական արժեքը չափվում է կիրառելով ներկա արժեքի մեթոդը:

Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց՝ համաձայն իրենց անցումային դրույթների:

3.5. Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

ՀՀՄՍԽ-ն վերջերս թողարկել է *ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»* (2014), ներկայացնելով իր նախագծի ավարտը՝ փոխարինելու *ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»*: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է ՀՀՄՍ 39-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման ուղեցույցի մեծ փոփոխություններ, և ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման նոր «սպասվող վարկային կորուստ» մոդելը: ՖՀՄՍ 9-ը տրամադրում է նաև հեջի հաշվառման կիրառման նոր ուղեցույց:

Ընկերության ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի ՖՀՄՍ 9-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Նոր ստանդարտը պետք է կիրառվի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Հետևյալ նոր և փոփոխված ստանդարտները, բարեփոխումները հավանաբար նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *ՖՀՄՍ 14 Հետաձգված վճարումներ կարգավորվող սակագներով իրականացվող գործունեության գծով*
- *ՖՀՄՍ 11 (փոփոխություն) Համատեղ գործողություններում շահերի ձեռքբերման հաշվառում*
- *(ՀՀՄՍ 16 և ՀՀՄՍ 38 փոփոխություն) Արժեզրկման ընդունելի մեթոդների պարզաբանում*
- *(ՀՀՄՍ 19 փոփոխություն) Հատուցումների սահմանված նախագիծ. Աշխատակիցների վճարներ*
- *ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ 2010-2012թթ.*
- *ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ 2011-2013թթ.*

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1. Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ` համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի (ընթացքի) դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն կոմերցիոն բովանդակություն (այսինքն` գործարքի տնտեսական կողմի վրա նշմարելի ազդեցություն չունեն): Վերը նշված լրացուցիչ հատուցումները վերաբերում են այն գումարներին, որոնք գերազանցում են ապահովագրական պատահարի տեղի չունենալու դեպքում վճարվելիք գումարները:

Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը ստորև նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է` սահմանված տոկոսադրույք, ֆինանսական գործիքի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկունակություն կամ վարկային ինդեքս կամ այլ փոփոխական` պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ
Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:
Համախառն ապահովագրավճարները ընդգրկում են միջնորդներին վճարվելիք միջնորդավճարները, և չեն ներառում ապահովագրավճարների գծով հարկերը և այլ պարտադիր վճարները:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ
Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:
Չվաստակած վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է` որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Համախառն հատուցումներ
Համախառն հատուցումները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից: Հատուցումները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը

Հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական հատուցումը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարներից եկամուտ
Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում Ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, Ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան պոլիսների ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայությունները:

Ձեռքբերման ծախսեր
Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով ձեռքբերման ծախսի վրա կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրական պարտավորություններ
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանցից ներկայացված են, թե՝ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը հաշվարկվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով ստանդարտ ակտուարական պահանջների կանխատեսման մեթոդները, որոնք հիմնվում են էմպիրիկ տվյալների և ընթացիկ ենթադրությունների վրա, որոնք կարող են ներառել բացասական շեղման մարժա: Պարտավորությունը չի զեղչվում փողի ժամանակային արժեքով: Հավասարակշռման և աղետների պահուստ չի ճանաչվում: Պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվում են կամ երբ այն դադարում է:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում:
Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:
Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին գնահատում է, թե արդյոք իր կողմից ճանաչված ապահովագրության պարտավորությունները համարժեք են՝ օգտագործելով իր ապահովագրության պայմանագրերի ներքո ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ընթացիկ գնահատումները: Եթե այդ գնահատումը ցույց է տալիս, որ իր ապահովագրական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ պակասուրդը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Վերաապահովագրություն
Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը իր սովորական գործունեության ընթացքում՝ բոլոր դասերի գծով: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրական ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որոնք Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության ձեռքբերման գծով օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ձեռքբերման օրվա դրությամբ և չեն ամորտիզացվում: Վերաապահովագրության համաձայնագրերը չեն ազատում Ընկերությանը ապահովադիրների նկատմամբ իր պարտավորություններից:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն: Ապահովագրավճարները և պահանջները ներկայացվում են համախառն հիմքով՝ ստանձնած և փոխանցված վերաապահովագրության համար:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները և պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային իրավունքները կատարվում են, կամ, երբ պայմանագիրը փոխանցվում է այլ կողմի:

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի հաշվառումը նույնն է, ինչ ֆինանսական գործիքներինը, ինչպես նկարագրված է 4.7, 4.8 և 4.9 ծանոթագրություններում:

4.2. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ապահովագրության պայմանագրերին չվերաբերող եկամուտների և ծախսերի ճանաչման չափանիշները ներկայացված են ստորև:

Ներդրումային եկամուտ

Ներդրումային եկամուտը բաղկացած է շահաբաժիններից, տոկոսային եկամուտից, պարտքային արժեթղթերի և այլ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի ամորտիզացված արժեքի փոփոխություններից: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Շահաբաժիններից եկամուտը ճանաչվում է, երբ հաստատվում է Ընկերության կողմից գումարը ստանալու իրավունքը:

Ներդրումներից զուտ օգուտ կամ վնաս

Ներդրումներից զուտ օգուտը կամ վնասը, որը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ներառում է ֆինանսական ակտիվներից և ներդրումային գույքից օգուտը կամ վնասը: Ներդրումների վաճառքից օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է որպես զուտ վաճառքի և սկզբնական կամ ամորտիզացված արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է վաճառքի գործառնության պահին:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժութային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

Ֆինանսական ծախս

Վճարված տոկոսագումարը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսագումարը ներառվում է տոկոսային ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքում:

4.3. Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժութային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժութային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 հունիսի 2015	31 դեկտեմբերի 2014
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	472.53	474.97
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	528.48	577.47

4.4. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է` հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչ համապատասխան հարկային վճարումները, ապա հարկվող շահույթը կամ կորուստը հիմնվում են մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ դիրք հարկային օրենսդրությունն արտածելու և հարկային հաշվարկները վերանայելու համար: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես հաջորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ` հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում Ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են կանխիկ դրամը և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7. Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառյալ նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ընկերությունը սահմանում է իր ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը սկզբնական ճանաչումից հետո և անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ կատարում է վերագնահատում յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Այնուհետև դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամտին, մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Անեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.8. Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկման ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամտից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.9. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Ընկերության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Ընկերության կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Ընկերությունը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.10. Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.11. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, բացառությամբ Ընկերության շենքի, որը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20
Հիմնական միջոցներ 50 հազար դրամից ցածր արժեքով	1	100

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Ընկերությունը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում ճանաչում է կապիտալ բնույթի ծախսումները, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարվում են ճանաչման չափանիշները: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքում փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է այլ համապարփակ եկամտում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և ապահովագրական պորտֆելի ձեռքբերման գծով ոչ նյութական ակտիվից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Համաձայն ՖՀՄՍ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր» պահանջների Ընկերությունը տարվա ընթացքում ձեռքբերված ապահովագրական պորտֆելի գծով կիրառել է տարանջատված ներկայացում, որի դեպքում ձեռք բերված ապահովագրության պայմանագրերի իրական արժեքը բաժանվում է երկու բաղադրիչների՝

ա) պարտավորություն, որը չափվում է ապահովագրողի կողմից թողարկվող ապահովա-գրության պայմանագրերի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը համապատասխան.

բ) ոչ նյութական ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է՝ (i) ձեռք բերված պայմանագրային ապահովագրական իրավունքների և ստանձնած ապահովագրական պարտավորությունների իրական արժեքի, և (ii) «ա» կետում նկարագրված գումարի միջև տարբերությունը: Այդ ակտիվի հետագա չափումը համապատասխանում է դրա հետ կապված ապահովագրական պարտավորության չափմանը:

4.13. Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն – Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.14. Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են բանկերից ստացված վարկերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն կապված են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման, կառուցման կամ արտադրության հետ, ներառվում են այդ ակտիվի արժեքում, համաձայն ՀՀՄՍ 23 «Փոխառության ծախսումներ» պահանջների:

4.15. Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

4.16. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.17. Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահաբաժիններ
Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Չբաշխված շահույթ
Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ
Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ
Այս պահուստը գրանցում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.18. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Ընկերության առևտրային գործունեությունը:

5. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Անեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ
Ապահովագրության պայմանագրերի համար գնահատումները պետք է կատարվեն ինչպես հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ներկայացված ակնկալվող պահանջների վերջնական արժեքի համար, այնպես էլ այն ակնկալվող պահանջների արժեքի համար, որոնք տեղի են ունեցել, սակայն դեռևս չեն ներկայացվել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ (ՏՉՊՊ): Պահանջների վերջնական արժեքը հստակորեն որոշելու համար կարող է զգալի ժամանակ պահաջնվել և որոշ պայմանագրերի դեպքում, տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահաջները կազմում են հաշվեկշռի պարտավորությունների մեծ մասը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Որպես այդպիսին, այս մեթոդներն արտացոլում են վճարված և տեղի ունեցած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, նախորդ տարիներում հետազոտված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները: Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագարական դասերի: Հիմնական դժվարությունը կայանում է նրանում, որ Հայաստանի ապահովագրական շուկան համեմատաբար նոր է և անկայուն, այդուամենայնիվ, գրեթե անհնար է կատարել ապագա գնահատումներ՝ հիմնվելով պատմական տվյալների վրա:

Ընկերությունը գնահատում է ներկայացված պահանջները «դեպք-առ-դեպք» մեթոդով:

Դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից պահուստներ

Ընկերությունը գնահատում է խնդրահարույց դեբիտորական պարտքերը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբերվել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի դեբիտորական պարտքերի համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Ընկերությունը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի և արդյունաբերության ռիսկում և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Ընկերության ներդրումային արժեթղթերը ներառում են պետական պարտատոմսեր: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը դասակարգում է արժեթղթերը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է այլ համապարփակ եկամտում:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Ընկերությունը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 32 ծանոթագրությունը:

6. Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	Հող	Շենքեր	Համակարգ-չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Գրասենյակային սարքա-վորումներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՏՎԱԾ ԱՐԺԵՔ							
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**8,030**	**1,083,700**	**308,002**	**107,396**	**192,847**	**12,786**	**1,712,761**
Վերագնահատում		-	-	-	-	-	**-**
Վերագնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում		-	-	-	-	-	**-**
Ավելացում	2,000	21,953	12,680	1,530	19,939	-	**58,102**
Օտարում		-	-	-	-	(1,046)	**(1,046)**
Վերադասակարգում		-				-	**-**
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**10,030**	**1,105,653**	**320,682**	**108,926**	**212,786**	**11,740**	**1,769,817**
Վերագնահատում		-	-	-	-	-	**-**
Վերագնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում		-	-	-	-	-	**-**
Ավելացում	-	-	2,485	648	2,398	-	**5,531**
Օտարում		-	(11,337)	-	(2,106)	(505)	**(13,948)**
Վերադասակարգում		-				-	**-**
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**10,030**	**1,105,653**	**311,830**	**109,574**	**213,079**	**11,235**	**1,761,400**
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ							
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**-**	**-**	**116,433**	**36,373**	**87,174**	**1,563**	**241,543**
Հատկացումներ		22,076	48,776	19,049	33,492	996	**124,389**
Վերագնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում		-	-	-	-	-	**-**
Օտարում		-	-	-	-	(104)	**(104)**
Վերադասակարգում		-				-	**-**
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**-**	**22,076**	**165,209**	**55,422**	**120,666**	**2,455**	**365,828**
Հատկացումներ		11,057	24,506	9,618	16,958	365	**62,503**
Վերագնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում				-		-	**-**
Օտարում		-	(11,337)	-	(1,714)	(71)	**(13,122)**
Վերադասակարգում		-				-	**-**
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**-**	**33,132**	**178,377**	**65,041**	**135,910**	**2,749**	**415,209**
ՀԱՇՎԵԿՇՌԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ							
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**10,030**	**1,072,520**	**133,452**	**44,533**	**77,168**	**8,487**	**1,346,190**
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,030	1,083,577	155,473	53,504	92,121	9,285	1,403,989

Ակտիվների վերագնահատում
Ընկերության անշարժ գույքի վերջին գնահատումը կատարվել է 21.12.2013թ. «Ար Վի ԷՄ» ՍՊԸ կողմից: Վերագնահատման արդյունքում գրանցվել է անշարժ գույքի որոշ միավորների արժեքի աճ, ընդամենը 22,055 հազար դրամ գումարի չափով, որը վերագրվել է վերագնահատման պահուստին, ինչպես նաև 298 հազար դրամի ծախս, որը գրանցվել է շահույթ-վնասում: Իրական արժեքով անշարժ գույքի գնահատման համար Ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր 1,018,025 հազար դրամ (2013թ. 981,856 հազար դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 79,067 հազար դրամ (2014թ. 91,820 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ
2015թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ Ընկերության 993,271 հազար դրամ արժեքով շենքը գրավադրված է որպես ապահովություն Ընկերության փոխառությունների համար (տես ծանոթագրություն 18):

7. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ				
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**23,018**	**84,025**	**650,164**	**757,207**
Ավելացում	28,918	8,240	3,455	40,613
Օտարում				-
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**51,936**	**92,265**	**653,619**	**797,820**
Ավելացում	2,401	1,146	(0)	3,546

Օտարում	(6,263)			
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**48,073**	**93,411**	**653,619**	**795,103**
ԱՄՈՐՏԻԶԱՑԻԱ				
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**17,860**	**16,159**	**648,263**	**682,282**
				-
Մասհանումներ	9,927	10,444	1,507	21,878
Օտարում				-
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**27,787**	**26,603**	**649,770**	**704,160**
Մասհանումներ	3,987	5,423	1,698	11,108
Օտարում	(6,263)			
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**25,511**	**32,026**	**651,468**	**709,005**
ՀԱՇՎԵԿՇՌԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**22,562**	**61,385**	**2,152**	**86,099**
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,149	65,662	3,850	93,660

2015թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվներ:

2012թ-ին ընկերությունը ձեռք է բերել «Կասկադ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ ապահովագրական պորտֆել, որի արդյունքում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում Ընկերությունը ճանաչել է ոչ նյութական ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է Ընկերության կողմից ձեռքբերված ակտիվի իրական արժեքի և վճարված փոխհատուցման դրական տարբերություն:

8. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	160,067	285,859
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	(555)	(1,620)
	159,513	284,239
Կանխավճարված հարկեր և տուրքեր	-	-
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	238	248
Ձևաթղթեր	4,321	4,285
Այլ	1,582	2,204
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**165,654**	**290,976**

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	**Ընդամենը**
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**2,067**
Տարվա ծախս	13,232
Դուրսգրում	(17,126)
Վերադարձ	3,447
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,620**
Տարվա ծախս	265
Դուրսգրում	(2,275)
Վերադարձ	945
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**555**

9. Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է տվյալ ժամանակաշրջանի համար հետաձգված ձեռքբերման ծախսերի շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	**Ընդամենը**
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**530,289**
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	1,282,546
Ծախսի ճանաչում	(1,252,596)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**560,239**
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	661,514
Ծախսի ճանաչում	(632,606)
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**589,147**

10. Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Պահանջներ ապահովադիրների նկատմամբ	840,181	897,704
Պահանջներ վերաապահովագրողների նկատմամբ	66,002	63,297
Պահանջներ միջնորդների նկատմամբ	312,569	397,880
Սուբրոգացիա	131,208	157,957
Այլ ապահովագրական դեբիտորական պարտքեր	-	-
Արժեզրկումից պահուստ	(231,207)	(274,282)
Ընդամենը ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	**1,118,753**	**1,242,556**

Տարվա ընթացքում արժեզրկումից պահուստի շարժը ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքերի գծով հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**38,171**
Տարվա ծախս	392,228
Դուրս գրում	(177,044)
Վերադարձ	20,927
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**274,282**
Տարվա ծախս	138,032
Դուրս գրում	(222,686)
Վերադարձ	41,579
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**231,207**

11. Այլ անձանց տրամադրված փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	563	1,175
Փոխառություններ իրավաբանական անձանց	139,974	5,400
Կասկածելի փոխառությունների գծով պահուստ	-	(60)
Ընդամենը այլ անձանց տրամադրված փոխառություններ	**140,537**	**6,515**

Այլ անձանց տրամադրված փոխառությունների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,781**
Տարվա ծախս	729
Դուրսգրում	(2,450)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**60**
Տարվա ծախս	(60)
Դուրսգրում	-
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**0**

12. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Ավանդներ	675,429	1,562,762
Փոխառություններ ֆինանսական կազմակերպություններին	-	100,411
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**675,429**	**1,663,173**

2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում ավանդները՝ 517,204 հազար դրամ գումարով (77%) կենտրոնացված են 3 բանկերում (2014թ՝ 1,124,256 հազար դրամ (72%) կենտրոնացված 5 բանկերում):

2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Ընկերության ներգրաված միջոցների և ստացված երաշխիքների դիմաց գրավադրված ավանդ չկա (2014թ.՝ 6,000 հազար դրամ):

2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ավանդներիի վրա դրված չէ արգելանք ԴԱՀԿ կողմից՝ Ընկերության դեմ ներկայացված հայցի գծով դատարանի կայացված որոշման համաձայն (2014թ.նույնպես առկա չէ):

13. Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Չգնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,649,694	1,351,044
Ոչ պետական պարտատոմսեր	164,103	164,160
Ընդամենը ներդրումներ	**2,813,797**	**1,515,204**

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Չգնանշված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով գնահատման մեխանիզմ, որն օգտագործում է ներկա շուկայական դրույքները՝ ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու համար:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը 2,933,177 հազար դրամով իրական արժեքով (2014թ.՝ 4,016,980 հազար դրամ) վաճառվել են երրորդ անձանց ռեպո համաձայնագրերով՝ 6 ամիսը չգերազանցող ժամանակահատվածներով: Դրանք վերադասակարգվել են որպես ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված արժեթղթեր հաշվապահական հաշվեկշռում՝ առանձին տողում (Ծանոթ. 19):

14. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,127	4,334
Բանկային հաշիվներ	69,234	165,858
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**72,361**	**170,192**

2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 53,263 հազար դրամ գումարով (77%) հաշիվները կենտրոնացված են 5 բանկերում (2014թ. 135,525 հազար դրամ (82%) կենտրոնացված 5 բանկերում):

15. Բաժնետիրական կապիտալ

2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 2,536,260 հազ. դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 4,124 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 615,000 դրամ անվանական արժեքով (2014թ.՝ 4,124 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 615,000 դրամ անվանական արժեքով):

2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30		2014 դեկտեմբերի 31	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	**Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %**	Վճարված բաժնետի-րական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %
Լևոն Ալթունյան	634,065	25	634,065	25
«Ինվեստ-Պոլիս» ՓԲԸ	1,902,195	75	1,902,195	75
Ընդամենը	**2,536,260**	**100**	**2,536,260**	**100**

2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Ընկերության տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2013թ. Ընկերությունն ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 885,608 հազար դրամ գումարով (2012թ.՝ 701,247 հազար դրամ):

Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է ի հաշիվ ընկերության չբաշխված շահույթի:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր ֆինանսական ռիսկերը, ներառյալ ինարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Ընկերութան կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով: 2015թ առաջին կիսամյակում գլխավոր պահուստը ավելացվել է 22,542 հազար դրամով ընկերության կուտակված շահույթի հաշվին:

16. Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ		2015 հունիսի 30			2014 դեկտեմբերի 31	
	Ապահովա-գրության պայմանագրերի գծով պարտա-վորություն	Վերաապահովա-գրական ակտիվներ	Զուտ պարտա-վորություններ	Ապահովա-գրության պայմա-նագրերի գծով պարտա-վորություն	Վերաապահովա-գրական ակտիվներ	Զուտ պարտա-վորություններ
Չվաստակած ապահովագրական վճարներ	3,497,827	(641,689)	**2,856,137**	3,124,369	(810,162)	**2,314,207**
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	258,916	(43,914)	**215,002**	254,747	(46,343)	**208,404**
Ներկայացված պահանջներ	480,202	(128,597)	**351,605**	453,426	(114,914)	**338,512**
2015թ հունիսի 30-ի դրությամբ / 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**4,236,944**	**(814,200)**	**3,422,744**	**3,832,542**	**(971,419)**	**2,861,123**

Ծանոթագրության հաջորդ աղյուսակները ցույց են տալիս ապահովագրական պարտավորությունների և համապատասխան վերաապահովագրական ակտիվների գծով փոփոխությունները հաշվետու ժամանակաշրջանների համար.

Չվաստակած ապահովագրավճարներ

	Ապահովագրական	Վերաապահովագրական	Զուտ
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**2,989,290**	**(827,958)**	**2,161,332**
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	7,247,048	(1,096,035)	6,151,013
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	(7,111,969)	1,113,831	(5,998,138)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**3,124,369**	**(810,162)**	**2,314,207**
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	4,040,862	(387,180)	3,653,682
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	(3,667,404)	555,652	(3,111,752)
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**3,497,827**	**(641,689)**	**2,856,137**

Պահանջների պահուստ

	Ապահովագրական	Վերաապահովագրական	Զուտ
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	239,630	(19,997)	219,633
Ներկայացված պահանջներ	437,326	(56,116)	381,210
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**676,956**	**(76,113)**	**600,843**
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	3,988,559	(103,684)	3,884,875
Վճարված հատուցումներ	(3,824,210)	112,891	(3,711,319)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**841,305**	**(66,906)**	**774,399**
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	254,747	(46,344)	208,403
Ներկայացված պահանջներ	453,426	(114,913)	338,513
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**708,173**	**(161,257)**	**546,916**
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	1,692,826	(91,584)	1,601,242
Վճարված հատուցումներ	(1,661,881)	80,330	(1,581,551)
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**739,118**	**(172,511)**	**566,607**
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	258,916	(43,914)	215,002
Ներկայացված պահանջներ	480,202	(128,597)	351,605
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**739,118**	**(172,511)**	**566,607**

17. Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Ապահովադիրներին վճարվելիք գումարներ	25,738	18,867
Վերաապահովագրողներին վճարվելիք գումարներ	372,343	521,398
Գործակալներին, բրոքերներին և միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	108,572	119,419
Ընդամենը ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	**506,653**	**659,684**

18. Բանկերից ստացված վարկեր

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Բանկերից ստացված վարկեր	175,400	526,296
Ընդամենը	**175,400**	**526,296**

Հաշվետու ժամականաշրջանում Ընկերությունը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներր (2014թ.՝ ոչինչ):

19. Հետգնման պայմանով գրավադրված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Ակտիվ		Պարտավորություն	
	2015 հունիսի 30	2014	2015 հունիսի 30	2014
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ (ծանթ. 13)	2,933,177	4,016,980	2,774,896	3,711,145
Ընդամենը	**2,933,177**	**4,016,980**	**2,774,896**	3,711,145

20. Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ

Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտները վերաբերում են հետաձգված վերաապահովագրության պայմանագրերից ստացվելիք միջնորդավճարներին, որոնց շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**95,341**
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	174,936
Եկամուտի ճանաչում	(170,666)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**99,611**
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	74,520
Եկամուտի ճանաչում	(87,037)
2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**87,095**

21. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Վճարվելիք գումարներ	25,165	20,855
Ավտոապահովագրողների բյուրոյին վճարվելիք գումարներ	14,207	14,207
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	120,703	71,029
Այլ վճարվելիք գումարներ	1,402	13,949
	161,476	***120,040***
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	21,562.12	28,930
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	-	-
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	**183,038**	**148,970**

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	-	4,377
Աճ/(նվազում)	-	-
Եկամտի ճանաչում	-	-4,377
Մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ	**0**	**0**

22. Ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Համախառն ապահովա-գրավճարներ	Փոփոխություն չվաստակած ապահովա-գրավճարների համախառն պահուստում	*Համախառն ապահովա-գրավճարների գծով հասույթ*	Վերաապա-հովագրողներին փոխանցված ապահովագրա-վճարներ	Վերաապա-հովագրողների մասը չվաստակած ապահովա-գրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	*Փոխանցված վաստակած ապահովա-գրավճարներ*	2015 Ապահովա-գրավճար-ների գծով զուտ հասույթ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	121,492	(24,578)	*96,915*	(4,764)	294	*(4,470)*	92,444
Առողջության ապահովագրություն	864,138	(144,270)	*719,868*	-	-	*-*	719,868
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	318,271	(44,219)	*274,053*	(64,313)	11,561	*(52,752)*	221,301
Օդանավերի ապահովագրություն	35,500	(26,780)	*8,720*	(20,670)	11,844	*(8,827)*	(106)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	51,959	(9,578)	*42,381*	(31,139)	7,468	*(23,671)*	18,710
Հրդեհից, բնական աղետներից և գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	306,015	199,152	*505,167*	(162,921)	(186,759)	*(349,681)*	155,487
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	17,790	(3,590)	*14,200*	(4,743)	365	*(4,378)*	9,822
Օդանավերի (նաև՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	14,275	(11,373)	*2,902*	(7,375)	4,670	*(2,705)*	197
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	138,469	(47,476)	*90,993*	(74,983)	17,015	*(57,968)*	33,026
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	*-*	-	-	*-*	-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	7,227	23,214	*30,441*	(7,146)	(21,355)	*(28,502)*	1,940
Աջակցության ապահովագրություն	65,198	17,625	*82,823*	(9,124)	(13,576)	*(22,700)*	60,122
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	2,100,527	(301,586)	*1,798,941*	-	-	*-*	1,798,941
Հունիսի 30-ի դրությամբ	**4,040,862**	**(373,458)**	***3,667,404***	**(387,180)**	**(168,474)**	***(555,653)***	**3,111,751**

Հազար ՀՀ դրամ	Համախառն ապահովա-գրավճարներ	Փոփոխություն չվաստակած ապահովա-գրավճարների համախառն պահուստում	***Համախառն ապահովա-գրավճարների գծով հասույթ***	Վերաապա-հովագրողներին փոխանցված ապահովագրա-վճարներ	Վերաապա-հովագրողների մասը չվաստակած ապահովա-գրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	***Փոխանցված վաստակած ապահովա-գրավճարներ***	**2014 Ապահովա-գրավճար-ների գծով զուտ հասույթ**
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	114,671	(15,553)	***99,118***	(5,029)	(3,460)	***(8,489)***	**90,629**
Առողջության ապահովագրություն	623,611	241,415	***865,026***	-	-	***-***	**865,026**
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	269,234	(46,266)	***222,968***	(64,407)	14,562	***(49,845)***	**173,123**
Օդանավերի ապահովագրություն	24,200	(12,659)	***11,541***	(16,302)	8,470	***(7,832)***	**3,709**
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	57,518	19,551	***77,069***	(41,942)	(7,800)	***(49,742)***	**27,327**
Հրդեհից, բնական աղետներից և գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	329,335	149,482	***478,817***	(180,969)	(150,920)	***(331,889)***	**146,928**
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	9,333	(235)	***9,098***	(2,442)	(1,600)	***(4,043)***	**5,055**
Օդանավերի (նաև՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	9,025	(4,839)	***4,186***	(5,166)	2,750	***(2,416)***	**1,770**
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	70,937	(3,710)	***67,227***	(33,719)	(11,350)	***(45,070)***	**22,158**
Երաշխիքի տրամադրում	-	81	***81***	-		***-***	**81**
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	20,790	6,831	***27,621***	(19,237)	(5,820)	***(25,057)***	**2,564**
Աջակցության ապահովագրություն	65,862	16,658	***82,520***	(9,375)	(13,170)	***(22,545)***	**59,975**
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	2,018,214	(479,247)	***1,538,967***	-	-	***-***	**1,538,967**
Հունիսի 30-ի դրությամբ	**3,612,730**	**(128,490)**	***3,484,240***	**(378,589)**	**(168,338)**	***(546,927)***	**2,937,313**

23. Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	Վերաապահովագրության միջնորդավճար	Վերաապահովագրության միջնորդավճարների վերադարձ դադարեցումների գծով	2015 հունիսի 30 Զուտ վերաապահովագրության միջնորդավճար	Վերաապահովագրության միջնորդավճար	Վերաապահովագրության միջնորդավճարների վերադարձ դադարեցումների գծով	2014 հունիսի 30 Զուտ վերաապահովագրության միջնորդավճար
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	1,051	(295)	757	1,299	(11)	1,288
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	17,384	(725)	16,659	14,986	(1,269)	13,717
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	4,507	-	4,507	6,817		6,817
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	54,158	(2,160)	51,998	49,821	(1,890)	47,931
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	1,828	(406)	1,423	1,228	(136)	1,092
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	8,250	(7)	8,243	4,566	(33)	4,533
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	3,267	-	3,267	3,574	-	3,574
Աջակցության ապահովագրություն	184	-	184.28	331	-	331
Օդանավերի (նաև` բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**90,629**	**(3,593)**	**87,037**	**82,622**	**(3,338)**	**79,283**

24. Ներդրումային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 հունիսի 30
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից տոկոսային եկամուտ	58,720	96,869
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերից տոկոսային եկամուտ	335,397	278,867
Այլ ներդրումային եկամուտ	15,159	-
Ընդամենը ներդրումային եկամուտ	**409,276**	**375,736**

25. Ապահովագրական հատուցումներ

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահարներ	Առողջություն	Ցամաքային տրանսպորտ	Փոխադրվող գույք (բեռներ)	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխա-նատվություն	Ընդհանուր պատասխա-նատվություն	Ֆինանսական վնասների	Աջակցություն	ԱՊՊԱ	2015 հունիսի 30 Ընդամենը
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	37,332	485,041	171,855	1,834	13,863	2,111	5,603	-	16,408	927,835	**1,661,881**
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	1,551	(3,991)	4,423	104	(5,391)	(197)	3,977	2,517	894	282	**4,169**
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում	(1,449)	16,096	3,478	900	(43,021)	(201)	605	50,334	(1,158)	1,191	**26,776**
Ապահովագրական հատուցումներ	**37,434**	**497,145**	**179,756**	**2,838**	**(34,548)**	**1,713**	**10,185**	**52,851**	**16,144**	**929,308**	**1,692,826**
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	(990)	-	(65,356)	(1,651)	(6,672)	(96)	(5,565)	-	-	-	**(80,330)**
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	(61)	-	(945)	(29)	4,366	230	4,083	(2,515)	(2,699)	-	**2,430**
Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	(225)	-	1,493	(630)	39,230	1	(630)	(50,305)	(2,616)	-	**(13,683)**
Ապահովագրական հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	**(1,276)**	-	**(64,809)**	**(2,310)**	**36,923**	**136**	**(2,113)**	**(52,820)**	**(5,316)**	-	**(91,584)**
Զուտ ապահովագրական հատուցումներ	**36,158**	**497,145**	**114,947**	**528**	**2,375**	**1,849**	**8,073**	**30**	**10,828**	**929,308**	**1,601,242**

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահարներ	Առողջություն	Ցամաքային տրանսպորտ	Փոխադրվող գույք (բեռներ)	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխա-նատվություն	Ընդհանուր պատասխա-նատվություն	Ֆինանս-սական վնասների	Աջակ-ցություն	ԱՊՊԱ	2014 հունիսի 30 Ընդամենը
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	26,002	580,960	86,937	662	18,586	5,773	3,886	-	10,928	923,377	**1,657,111**
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	(2,526)	(30,478)	(6,053)	250	(6,677)	(1,590)	1,164	104,170	3,482	2,959	**64,701**
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում	2,103	(3,490)	(1,281)	(4)	(2,145)	213	8,332	4,258	1,042	(14,619)	**(5,592)**
Ապահովագրական հատուցումներ	**25,580**	**546,992**	**79,602**	**909**	**9,764**	**4,396**	**13,382**	**108,428**	**15,451**	**911,717**	**1,716,219**
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	-	-	(14,012)	(596)	(14,264)	(4,646)	(3,506)	-	-	-	**(37,024)**
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	(4,685)	(254)	3,979	-	(1,266)	(98,484)	-	-	**(100,710)**
Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	248	2	1,243	(232)	(6,911)	(3,973)	953	-	**(8,672)**
Ապահովագրական հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	**-**	-	**(18,449)**	**(848)**	**(9,042)**	**(4,879)**	**(11,683)**	**(102,458)**	**953**	-	**(146,405)**
Զուտ ապահովագրական հատուցումներ	**25,580**	**546,992**	**61,153**	**61**	**722**	**(483)**	**1,699**	**5,970**	**16,404**	**911,717**	**1,569,814**

26. Զեռքբերման ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 հունիսի 30
Միջնորդավճարներ գործակալներին		
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	25,730	22,598
Առողջության ապահովագրություն	107,134	154,722
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	50,042	35,565
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	66,250	57,861
Աջակցության ապահովագրություն	22,363	21,296
ԱՊՊԱ	266,044	232,166
Այլ	30,792	19,652
	568,356	**543,858**
Միջնորդավճարներ բրոքերներին		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	177	1,186
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	3,083	1,588
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	2,645	5,521
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	0	128
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	2,766	2,797
Այլ	1,006	1,549
	9,677	**12,769**
Բժշկական ստուգման և այլ ձեռքբերման ծախսեր	**54,574**	**71,484**
Ընդամենը ձեռքբերման ծախսեր	**632,606**	**628,111**

27. Ֆինանսական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 հունիսի 30
Տոկոսային ծախսեր ռեպո համաձայնագրերով վարկերից	252,720	133,997
Տոկոսային ծախսեր բանկերից ստացված վարկերից	23,664	61,980
Շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով տրամադրված վարկերի զեղչումից ֆինանսական ծախսեր	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	**276,384**	**195,977**

28. Այլ ակտիվների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 հունիսի 30
Այլ ակտիվներ (ծանոթ. 8)	265	4,093
Ապոհովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր (ծանոթ. 10)	138,032	57,759
Այլ անձանց տրամադրված փոխառություններ (ծանոթ. 11)	(60)	2,074
Այլ ակտիվների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման ծախս	**138,238**	**63,926**

29. Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 հունիսի 30
Աշխատավարձ և այլ վճարներ	425,423	437,791
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	**425,423**	**437,791**

30. Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 հունիսի 30
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների պահպանման ծախսեր	13,315	20,056
Գովազդի ծախսեր	22,932	81,061
Գործուղման ծախսեր	2,043	4,891
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	14,735	15,198
Վարձակալության գծով ծախսեր	52,931	51,529
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	10,332	12,367
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	43,882	50,173
Անվտանգության գծով ծախսեր	2,676	2,709
Ներկայացուցչական ծախսեր	3,019	2,991
Բանկային ծախսեր	2,056	1,481

Գրասենյակային ծախսեր	28,245	31,832
Տույժեր ու տուգանքներ	70	100
Հիմնական միջոցների վաճառքից ծախս	826	0
Անդամավճարներ	917	2,450
Վճարներ Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյին	28,414	53,705
Անհատույց տրված ակտիվներ	4,912	2,877
Այլ ծախսեր	16,526	12,501
Ընդամենը այլ գործառնական և վարչական ծախսեր	**247,831**	**345,921**

31. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 հունիսի 30
Ընթացիկ հարկ	46,181	100,086
Հետաձգված հարկ	2,071	(1,857)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	**48,252**	**98,229**

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2014թ.՝ 20%)։ ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև։ Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով։

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված	2015 հունիսի 30
Այլ պարտավորություններ	14,160	1,726		15,886
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	32,917	-	-	32,917
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	740	2,485	-	3,225
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	19,922	(2,503)	-	17,419
Վարձակալված հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումներ	1,613	(47)	-	1,566
Կուտակված հարկային վնաս	-	-		-
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	83,740	-	(12,243)	71,498
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	**153,093**	**1,661**	**(12,243)**	**142,511**
Հիմնական միջոցներ	(18,359)	(256)	-	(18,615)
Այլ ակտիվներ	(459)	235	-	(224)
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	(2,161)	221	-	(1,940)
Պարտավորություններ ֆինանսական հաստատություններին	(3,339)	3,059	-	(280)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(332)	(1,159)	-	(1,491)
Այլ ապահովագրական պահուստներ	(6,873)	-	-	(6,873)
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	(111,976)	(5,832)	-	(117,808)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	**(143,499)**	**(3,732)**	**-**	**(147,231)**
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	**9,593**	**(2,071)**	**(12,243)**	**(4,720)**

32. Արտահաշվեկշռային հաշիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2015 հունիսի 30	2014 դեկտեմբերի 31
Որպես գրավ պահվող անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	32,586	32,586
Գրավադրված ՀՀ պետական արժեթղթեր	2,933,177	4,016,979
Գրավադրված այլ արժեթղթեր	-	-
Գրավադրված անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	993,271	1,003,511
Գրավադրված դրամական միջոցներ	3,468	10,536
Գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող շենքեր	169,563	95,627
Գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող փոխադրամիջոցներ և այլ հիմնական միջոցներ	81,502	-
Ստացված երաշխիքներ	-	6,000
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ապահովագրական գումարներ	2,534,820,069	2,461,567,149
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով վերաապահովագրական գումարներ	1,140,762,834	1,199,756,341
Այլ արտահաշվեկշռային հոդվածներ	414,662	235,218
Ընդամենը	**3,680,211,131**	**3,666,723,948**

«Ինվեստ պոլիս» ՍՊԸ ուղղակի նշանակալից մասնակից անձի փոխկապակցված անձինք՝

1. Տատյանա Յուրևնա Կայգարոդովա
2. Ինգոսստրախ Ապահովագրական ԲԲԸ
3. Ստրախովայա կոմպանիա «Ինգոսստրախ-Մ» ՍՊԸ
4. ԷՄԷՍԿ Բժշկական Ապահովագրական ԲԲԸ
5. Կլինիկա ԼՄՍ ՍՊԸ
6. ՏԻՄ Ասսիստանս ՍՊԸ
7. Ստրախովայա կոմպանիա «Ինգոսստրախ-ժիզն» ՍՊԸ
8. Ինգոսստրախ-ՄեդՑենտր ՓԲԸ
9. Ինգոսստրախ-ինվեստիցիի Կառավարող ընկերություն ԲԲԸ
10. Չրեզվիչայնայա ստրախովայա կոմպանիա ԲԲԸ
11. ԲելՊոլիս-Ինվեստ ՍՊԸ
12. Ակցիոներնայա ստրախովայա կոմպանիա «ԻՆԳՈ Ուկրաինա» ՓԲԸ
13. ԻՆԳՈ Արմենիա Ապահովագրական ՓԲԸ
14. Գարանտ Ապահովագրական բաժնետիրական ընկերություն
15. «ԿԻՐԳԻԶԻՆՍՏՐԱԽ» Ապահովագրական ղրղզա-ռուսական համատեղ ՓԲԸ արտասահմանյան ապահովագրության գծով
16. Ինժեներնի Կոնսալտինգովի Ցենտր Պրոմտեխզաշիտե ՍՊԸ

Ինգոսստրախ ԲԲԸ անուղղակի նշանակալից անձի փոխկապակցված անձինք՝

1. Օլեգ Սամուլեովիչ Վիխանսկի
2. Սերգեյ Ալեքսանդրովիչ Պրոտոկլիտով
3. Ալեքսանդր Վալերևիչ Գրիգորև
4. Իրինա Ռադամիրովա Գարինա
5. Սվետլանա Վլադիրմիրովնա Վորոպաևա
6. Վյաչեսլավ Իվանովիչ Չերբակով
7. Բորիս Գրիգորևիչ Ֆեոդորով
8. Սերգեյ Ալեքսանդրովիչ Պրոտոկլիտով
9. Օլգա Նիկոլաևնա Զինովևա
10. Ալեքսանդր Պավլովիչ Դոկո
11. Միխայիլ Վյաչեսլավովիչ Կուչին
12. Իգոր Սերգեևիչ Յամով
13. Կոնստանտին Բորիսովիչ Սոկոլով
14. Ալեքսեյ Անատոլևիչ Սոկոլով
15. Նիկոլայ Վլադիմիրովիչ Գալուշին
16. «ՍՈՖԱԳ» Ապահովագրական բաժնետիրական ընկերություն
17. «ԻնգոՆորդ» Ապահովագրական բաժնետիրական ընկերություն
18. «Կիրգիզինստրախ» Ապահովագրական ՓԲԸ
19. «ԲելԻնգոստրախ» Ապահովագրական ՓԲԸ
20. «Նուրէլեա» ղրղզա-ռուսական համատեղ ՍՊԸ
21. «ԻՆՎեստ-Պոլիս» ՍՊԸ
22. Ակցիոներնայա ստրախովայա կոմպանիա «ԻՆԳՈ Ուկրաինա ժիզն» ՓԲԸ

Լևոն Ալթունյան ֆիզիկական անձ ուղղակի նշանակալից մասնակցի փոխկապակցված անձինք՝

1. Նատալյա Ալթունյան
2. Նորայր Ալթունյան
3. Մերի Ալթունյան
4. Մարիա Ալթունյան
5. Դիանա Այդինյան
6. Վարդանանց ԲԿ

Ապահովագրական ընկերության գործադիր տնօրեն՝ **Լևոն Ալթունյան**

Գլխավոր հաշվապահ՝ **Ալվինա Բալբաբյան**